

Трг Републике Српске 8/XIII, Бања Лука, телефон: 051/303-234, факс: 051/303-235, e-mail : kabinet@fiskalnisavjetsrpske.net

Број: 27.1- 40-154/18
Дана, 18. децембра 2018. године

На основу члана 22. став 3. и члана 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, даје

М И Ш Љ Е Њ Е
на Приједлог другог ребаланса Буџета Републике Српске за 2018. годину – по
хитном поступку

Чланом 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18) утврђено је, да је задатак Фискалног савјета Републике Српске да Народној скупштини Републике Српске, између осталог, даје мишљења и анализе на нацрт и приједлог буџета и ребаланса буџета Републике Српске и економске политике, односно програма економских реформи.

С тим у вези, Фискални савјет је на 4. ванредној сједници одржаној 18. децембра 2018. године, анализирао Приједлог другог ребаланса Буџета Републике Српске за 2018. годину - по хитном поступку (у даљем тексту: Други ребаланс Буџета), који је Влада Републике Српске упутила Народној скупштини Републике Српске на разматрање и усвајање.

Други ребаланс Буџета за 2018. годину предвиђа повећање укупних буџетских средстава за 35 милиона КМ, или процентуално изражено за 1% у односу на први ребаланс Буџета Републике Српске за 2018. годину (у даљем тексту: Ребаланс Буџета) који је Народна скупштина Републике Српске усвојила 16. маја 2018. године („Службени гласник Републике Српске“, број 45/18).

Другим ребалансом Буџета за 2018. годину, буџетски приходи увећани су за 16,3 милиона КМ, док су у истом буџетски расходи увећани за 71,9 милиона КМ у односу на Ребаланс Буџета 2018. године. Повећање буџетских прихода у највећој мјери резултат је повећања пореских прихода у износу од 22,1 милион КМ. Повећању пореских прихода допринио је раст прихода од пореза на добит и раст прихода од доприноса за социјално осигурање.

Другим ребалансом Буџета за 2018. годину приход од пореза на доходак је смањен за 10 милиона КМ, а то смањење је последица промјене прописа који уређују опорезивање плата. Дио губитка прихода по овом основу је намирен повећањем прихода по основу наплате заосталих пореских обавеза из претходног периода.

На раст пореских прихода утицао је и пораст прихода по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, који је највећим дијелом последица наплате заосталих обавеза.

И поред повећања буџетских прихода у Другом ребалансу Буџета за 2018. годину евидентно је смањење прихода од индиректних пореза у укупном износу од 8,9 милиона КМ или за 0,7%. Индикативно је да се приходи од индиректних пореза смањују и поред позитивних пројекција економског раста, што није посљедица повећаних издатаца за отплату ино дуга у односу на Ребаланс Буџета, будући да је позиција отплате дуга остала непромијењена. С обзиром да се Други ребаланс буџета за 2018. годину доноси на крају фискалне године, важно је указати на потребу примјене принципа опрезности у пројекцији прихода од индиректних пореза приликом израде приједлога буџета за 2019. годину.

Из претходно наведеног се види да је повећање прихода у једном дијелу посљедица наплате заосталих обавеза, односно да се ради о једнократном повећању прихода. Због такве врсте повећања прихода важно је сагледати и структуру и карактеристике повећања расхода који су покривени наведеним повећањем прихода.

Други ребаланса Буџета за 2018. годину предвиђа повећање буџетских расхода за укупно 71,8 милиона КМ или за 3% у односу на Ребаланс буџета за 2018. годину. Најзначајније предложене промјене на страни расхода, односе се на повећање расхода по основу коришћења роба и услуга у износу од 16 милиона КМ, односно за 15,5% у односу на Ребаланс буџета за 2018. годину. За укупно планирање расхода у дужем периоду важно је напоменути да је ово повећање једнократног карактера, те да се као такво неће рефлекситовати на буџет 2019. године. На повећање расхода утицало је и повећање дознака на име социјалне заштите који у највећем дијелу представља једнократни издатак исплате новчане помоћи корисницима пензија.

Посебно треба имати у виду да је до раста расхода дошло због повећаних трансфера за здравствено осигурање лица која се финансирају из буџета и за права на матерински додатак. Ови расходи су посљедица законом прописаних права и као такви представљају сталну категорију расхода, што свакако треба имати у виду приликом планирања буџета за наредну годину.

На основу претходно предложеног Другог ребаланса Буџета за 2018. годину пројектован је и буџетски суфицит у износу од 126 милиона КМ и који је потпуности усаглашен са нето финансирањем.

Потреба за израдом Другог ребаланса Буџета указује на неопходност да је све промјене прописа које имају утицај на јавне финансије непходно доносити тако, да њихово ступање на снагу буде усклађено са почетком буџетске године, посебно када је у питању политика опорезивања. Препорука Фискалног савјета је, да се доношење прописа који имају утицај на јавне приходе и расходе благовремено планира, и да ти прописи ступају на снагу првог дана наредне буџетске године, без обзира на период разматрања и усвајања. То ће омогућити боље планирање буџета, као и извјесност и правну сигурност свим актерима, било да су у питању порески обvezници или корисници јавних средстава.

Промјене у структури расхода у Другом ребалансу Буџета у односу на претходни ребаланс показују потребу за унапређењем систем планирања буџета, као и усклађивање политика јавне потрошње са буџетским процесом.

С обзиром да је Приједлогом другог ребаланса Буџета за 2018. годину, предвиђено смањење суфицитата у односу на Ребаланс буџета за 2018. годину, и даље остаје ризик остварења буџетског суфицитата због могуће јавне потрошње изван буџета у ужем смислу.

